

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1815/22-E

Název	Pedagogicko-psychologická poradna, Ústí nad Orlicí, Královéhradecká 513
Sídlo	Královéhradecká 513, 562 01 Ústí nad Orlicí
E-mail	info@pppuo.cz
IČO	70 847 142
Identifikátor	600 034 143
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Petra Novotná
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Královéhradecká 513, Ústí nad Orlicí Královéhradecká 630, Ústí nad Orlicí Riegrova 2063, Svitavy Nádražní 550, Žamberk Dobrovského 630, Lanškroun Plk. B. Kohouta 914, Vysoké Mýto Čsl. armády 485, Polička J. K. Tyla 9, Moravská Třebová T. G. Masaryka 1160, Litomyšl
Inspekční činnost na místě	6. až 8. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných poradenských služeb ve školském poradenském zařízení podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle stavu k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna (dále „poradna“) poskytuje komplexní služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství na pracovištích v Ústí nad Orlicí a ve Svitavách, na dalších šesti detašovaných pracovištích je rozsah služeb nižší. Zajišťuje pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále „klienti“) nejen z blízkého okolí, ale vychází vstříc také klientům z jiných regionů v rámci práva na svobodnou volbu poradenského zařízení. Součástí poradny je *Krajské centrum primární prevence* (dále „centrum“) zajišťující dlouhodobou prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, projevů různých forem rizikového chování, které předchází vzniku rizikového chování, a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Prostorové a materiální podmínky umožňují provoz poradny v rozsahu poskytovaných poradenských služeb. Obě hlavní místa poskytování poradenských služeb (Ústí nad Orlicí, Svitavy) jsou zrekonstruována, vybavena odpovídajícím nábytkem i širokou škálou diagnostických aj. pomůcek, odbornou literaturou, jenž jsou účelně využívány a odpovídají záměru požadovaných poradenských služeb a vyšetření. Vybavení odborných pracoven, čekáren i společných prostor působí příjemným estetickým dojmem. Detašovaná pracoviště využívají pronajaté prostory dalších organizací, ne ve všech jsou podmínky pro poskytování poradenských služeb optimální (pracoviště Polička a Moravská Třebová). Aktivně je využívána prostorná učebna určená pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, pro organizování setkávání výchovných poradců, další společná jednání, a to včetně počítačové učebny. Vzhledem k rozloze regionu a struktuře poskytovaných služeb využívá poradna pro terénní práci s klienty dva osobní automobily. Většina pracovišť umožňuje klientům bezbariérový přístup. Internetové stránky poradny jsou velmi podrobné, zveřejněné informace o poskytování poradenských služeb, kontaktních údajích a o provozní době jsou přehledné a klientům dobře přístupné i z různých zdrojů. Na stránkách je umístěno velké množství metodických materiálů nejen pro odbornou veřejnost, ale také pro rodiče, které jsou zdarma ke stažení a vhodně doplňují přímo poskytovanou péči.

Poradenské služby jsou operativně poskytovány na základě vzájemné domluvy s klientem, z části také během hlavních prázdnin. Organizační struktura odpovídá velikosti poradny. Ředitelka prokazuje výborné manažerské schopnosti na odborné a řídicí úrovni. Promyšlené delegování kompetencí na zástupkyni ředitelky, na vedoucí organizačního útvaru Svitavy a na vedoucí centra umožňuje bezproblémový chod poradny. Poradenskou činnost zajišťuje plně kvalifikovaný tým pedagogických pracovníků (dále „pracovníci“) včetně sociální a administrativní pracovnice. Výše pracovních úvazků a jejich aktuálního počtu je však limitujícím faktorem ve vztahu k současnému počtu klientů. Předností celého týmu je jeho vysoké pracovní nasazení a aktivní postoj k vzájemné spolupráci podpořený i externí supervizí. Pravidelně konané provozní, pedagogické porady a osobní zpětnovazebně motivační rozhovory vedení s jednotlivými pracovníky přispívají nejen k řešení organizačních záležitostí, ale poskytují také prostor pro odborné konzultace, výměnu názorů a získávání nových zkušeností. Další vzdělávání pracovníků včetně péče o začínající je propracované, funkčně nastaveno v plánech osobnostního rozvoje, a to ve prospěch kvality a efektivity poskytovaných poradenských služeb. Postupy hodnocení pracovníků poradny jsou definovány a v praxi uplatňovány.

Aktivní využívání elektronického systému pro evidenci klientů a dalších dokumentů zvyšuje účinnost vzájemné komunikace, předávání informací a efektivitu poradenské péče. Činnost poradny vychází nejen z velice systematického plánování, ale také z interního a externího (klientského) vyhodnocování podmínek i průběhu poradenských služeb. Poradna velmi úzce spolupracuje s ostatními poradenskými pracovišti, klinickými psychology a logopedy, středisky výchovné péče, pedopsychiatri. Navázala intenzivní součinnost s dalšími organizacemi a subjekty. Jejich síť je definována efektivně, ve prospěch komplexního řešení nejen speciálních vzdělávacích potřeb klientů.

V průběhu inspekční činnosti nebyla zjištěna zjevná bezpečnostní rizika ve vztahu ke klientům a prostředí, ve kterém probíhá činnost poradny. Četné finanční zdroje posílené o rozvojové programy a o zdroje plynoucí z doplňkové činnosti poradna využívá účelně a hospodárně.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Poradna dlouhodobě klade důraz na komplexní zaměření služeb poskytovaných klientům, na jejich spokojenost a optimalizaci podmínek pro úspěšné naplňování speciálních vzdělávacích potřeb ve školách či školských zařízeních.

Žádosti o poskytnutí poradenských služeb jsou přijímány elektronickou i telefonickou formou, případně při osobní návštěvě klientů. Uplatňovaný systém je účelný a transparentní, již při zjištění zájmu o poradenskou službu je s klientem dohodnut termín poskytnutí poradenské služby. Evidence žádostí pečlivě zachycuje všechny relevantní údaje. Jednotná evidence klientů vedená v elektronickém systému pak umožňuje přístup do jejich spisové dokumentace ze všech pracovišť poradny a zvyšuje tak efektivitu poskytování služeb.

Osobní spisy klientů jsou vedeny přehledně, chronologicky a souhrnně zachycují průběh poskytovaných služeb. Z jejich obsahu je zřejmé, že největší podíl poradenských služeb představuje psychologická a speciálně pedagogická diagnostika a vypracování zpráv a doporučení, případně doporučujících posouzení. Z rozhovorů s pracovníky a z analýzy průběhu poskytování poradenských služeb je zřetelná snaha upřednostňovat přímou spolupráci, což vede ke zvyšování kvality zpráv a doporučení pro vzdělávání klientů. Výběru diagnostických nástrojů je věnována náležitá pozornost, což má pozitivní dopad na kvalitu i přesnost diagnostického procesu. Spolupráce s kmenovými školami klientů přispívá k efektivnímu průběhu poskytování poradenských služeb. Před zahájením diagnostického procesu jsou vyžádány podrobné podklady o průběhu a podmínkách vzdělávání klienta i vyjádření jiných odborných pracovišť. V případě potřeby jsou doporučena specializovaná vyšetření anebo návštěva jiných zařízení a organizací, a to s důrazem na zájem klienta. Závěry těchto vyšetření jsou vždy respektovány při stanovení podpůrných opatření.

Výsledkem poradenské pomoci je v dané lhůtě vypracovaná zpráva a doporučení, případně doporučující posouzení. Ve vybraném vzorku spisů klientů převažovaly kvalitně a podrobně zpracované výsledky poradenské pomoci. Formulace vyplývající ze závěrů byly dostatečně srozumitelné a přínosné pro vzdělávání klientů ve školách a školských zařízeních. Dílčí nedostatek spočívající v absenci zprávy při zjišťování školní připravenosti dětí na školu, kterým nebyl doporučen odklad školní docházky, neměl podle analýzy průběhu poskytování poradenských služeb negativní vliv na úroveň poskytované poradenské péče a vzdělávání klienta. Vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a naplňování individuálních vzdělávacích plánů probíhá ve výrazné součinnosti se školami i s použitím funkčně zpracovaných vlastních formulářů, které jsou vyplňovány pracovníky poradny. Poradna nabízí četné individuální a skupinové reedukační nebo intervenční programy, které jsou klienty hojně využívány, např. kurz *Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování*, *Podpůrný program pro děti se syndromem ADHD*, *Herní klub pro bystré hlavy*, který se věnuje nadaným dětem.

Metodická podpora poskytovaná pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení je realizována především formou terénních výjezdů, ale i pravidelnými dvoudenními a on-line setkáváními, což má kladný vliv na vzájemnou spolupráci, informovanost i pomoc jednotlivým žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a třídním kolektivům. Písemné výstupy z metodické podpory jsou kvalitně a funkčně zpracovány. Pružně jsou poskytovány krizové intervence jednotlivým klientům i třídním kolektivům.

V oblasti všeobecné a selektivní primární prevence je pro školy a školská zařízení přínosná činnost centra. Systematicky realizované preventivní programy jsou propracované ve vztahu k dané problematice rizikového chování, věkovým kategoriím, sociokulturnímu zázemí a dalším faktorům zvyšujícím efektivitu programů. Jednotlivé programy jsou realizovány především s ohledem na návaznost a souvislé působení, vzájemně se doplňují. Metodickým vedením pedagogů, uskutečňováním vzdělávacích aktivit i pro rodiče poskytuje centrum komplexní služby.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

- Zkvalitnění materiálních a prostorových podmínek,
- částečná obměna personálního obsazení poradny.

Silné stránky

- Efektivní činnost centra zajišťující komplexní služby primární prevence,
- promyšlený a funkční systém řízení podporující činnost poradny,
- pozitivní interpersonální vztahy zvyšují kvalitu vzájemné spolupráce se všemi účastníky poradenského procesu,
- systematická metodická činnost poradny s pozitivním dopadem na průběh vzdělávání ve školách a školských zařízeních.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence zpráv při zjišťování školní připravenosti dětí na školu, kterým nebyl doporučen odklad školní docházky.

Příklady inspirativní praxe

- Přínosná činnost centra v oblasti všeobecné a selektivní primární prevence pro školy a školská zařízení a systematicky realizované preventivní programy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zpracovávat zprávy při zjišťování školní připravenosti u dětí bez doporučeného odkladu školní docházky,
- zajistit komfortnější prostory pro odloučená pracoviště v Moravské Třebové a Poličce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského poradenského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k 8. 12. 2022
2. Zřizovací listina čj. KrÚ 3094/2014/61 OŠK z 19. 12. 2013, včetně dodatků č.1-11
3. Jmenování do funkce ředitele, čj. SP KrÚ 37929/2018 OŠ s účinností od 1. 8. 2018
4. Zpráva o činnosti ŠPZ, školní rok 2021/2022
5. Dlouhodobý plán rozvoje PPP Ústí nad Orlicí 2019-2023
6. Další vzdělávání odborných pracovníků, školní rok 2022/2023
7. Zápisy z porad, školní rok 2022/2022
8. Organizační směrnice PPP Ústí nad Orlicí, platné pro školní rok 2022/2023
9. Prevence rizikového chování z 28. 9. 2020
10. Organizační řád z 22. 11. 2021
11. Vnitřní řád PPP Ústí nad Orlicí s účinností od 1. 2. 2021
12. Dlouhodobý plán rozvoje PPP Ústí nad Orlicí 2019-2023
13. Osobní spisy klientů (výběr)
14. Personální dokumentace (výběr)
15. Certifikát č. 02/15/1/CE pro programy všeobecné primární prevence
16. Certifikát č. 02/15/2/CE pro programy selektivní primární prevence
17. Knihy úrazů klientů od 1. 9 2020
18. Inspekční zpráva Čj. ČŠIE-107/17-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Marina Ulbertová, školní inspektorka

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.